

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/2/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613208197
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5613208197.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Yvety Dzugasovej a JUDr. Jany Urbanovej v právnej veci navrhovateľa: COFIDIS, a.s. so sídlom Suché Mýto 1, Bratislava, IČO: 36 816 337, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Antovszká, s.r.o. so sídlom Vlárská 2, Bratislava, IČO: 36 866 881, proti odporcom: 1/ B. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXX, 2/ B. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXX, v konaní o zaplatenie 1.072,82 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4C/174/2013-39 zo dňa 16. októbra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4C/174/2013-39 zo dňa 16. októbra 2013 p o t v r d z u j e .

Odporcom v rade 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Liptovský Mikuláš zamietol žalobu navrhovateľa v hore uvedenej veci. Odporčyniam v rade 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že navrhovateľ ako veriteľ, odporkyňa v rade 1/ ako dlžník a odporkyňa v rade 2/ ako spoludlžník uzatvorili dňa 01. 02. 2008 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 70087664, na základe ktorej bol odporčyni v rade 1/ poskytnutý revolvingový úver do výšky 30.000,00 Sk, t.j. 995,82 Eur, ktorý odporkyňa v rade 1/ skutočne čerpala dňa 15. 02. 2008. Revolvingový úver je typický tým, že dopĺňa úverový vzťah, môže fungovať neurčitú dobu a dlžník spláca minimálne splátky úveru, v danom prípade 39,80 Eur. Zmluvu s navrhovateľom odporčyne v rade 1/ a 2/ uzatvárali ako spotrebiteľky, ktoré nekonali v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluvu uzatvárali ako fyzické osoby, preto uvedená zmluva je typickou spotrebiteľskou zmluvou, vzhľadom na právnu povahu účastníkov, keď veriteľ vystupoval ako podnikateľ poskytujúci uvedenú službu a odporkyňa ako spotrebiteľ. Uzavretie zmluvy, čerpanie finančných prostriedkov, ako aj splácanie medzi účastníkmi konania neboli sporné. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Výška mesačnej úrokovej sadzby 2,14 %, mesačného poistného 0,65 %, ako aj poplatok z omeškania so splácaním úveru 8 % z každej mesačnej splátky a úrok z omeškania 0,8 % denne z dlžnej čiastky nebol medzi zmluvnými stranami dojednaný individuálne, ale s odkazom na sadzobník poplatkov (č. I. 26 spisu). Podľa § 4 ods. 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Odporkyňa v rade 1/ v danom prípade čerpala finančné prostriedky spolu v sume 1.493,40 Eur, splatila 2.014,38 Eur, s poukazom na uvedené preto okresný súd žalobu navrhovateľa zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O .s. p.“) v prospech odporkyň, ktoré mali v konaní plný úspech. Odporkyne si však trovy konania neuplatnili, a preto im ich náhradu okresný súd ani nepriznal.

Proti vyššie uvedenému rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, na základe ktorého odvolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Prvostupňovému súdu vytýkal, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež aj nesprávne právne posúdenie veci. V ďalších podrobnostiach uviedol, že zmluva o revolvingovom úvere bola uzavretá medzi ním a odporkyňami v súlade s ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z. z. platného a účinného v čase uzavretia zmluvy (§ 2 písm. b/, c/) a ustanoveniami Obchodného zákonníka. Uvedená skutočnosť vyplýva aj z Všeobecných obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť uzavretej zmluvy o úvere. Zmluva o úvere patrí medzi tzv. absolútne obchody. Podľa § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na VOP vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené. Odporkyne podpisom zmluvy potvrdili, že sa s ňou oboznámili, súhlasili s ňou a uzatvárali ju v súlade so slobodnou a vážnou vôľou. Odporkyne svojím podpisom tiež zobrali na vedomie, že VOP, ktoré sú vytlačené na rubovej strane tlačiva zmluvy a Prílohy 1 - 3, sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, považujú ich za dostatočne zrozumiteľné a určité a prejavili súhlas byť nimi viazané. Navrhovateľ odporkyne dostatočne upozornil na nevyhnutnosť preštudovania si nielen zmluvy o úvere, ale aj jej neoddeliteľných súčastí. Odvolateľ vyslovil presvedčenie, že uzavretá Zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 01. 02. 2008 spĺňa všetky náležitosti uvedené v zákone č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľskom úvere v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. S poukazom na Všeobecné obchodné podmienky mal odvolateľ za to, že ak by odporkyňa v rade 1/ uhrádzala len minimálne mesačné splátky vo výške 39,80 Eur, úverový rámec by splatila 36-timi splátkami. Pritom zo znenia Všeobecných obchodných podmienok jasne vyplýva, že odporkyni v rade 1/ nič nebránilo v tom, aby svoj úverový rámec uhradila aj vopred. Keďže odporkyne úver nesplácali riadne a včas, porušili svoje povinnosti, preto navrhovateľ listom zo dňa 29. 03. 2013 odstúpil od zmluvy a vyzval odporkyne na zaplatenie aktuálneho dlhu ku dňu odstúpenia vo výške 1.057,05 Eur. Odporkyne uhradili do dňa odstúpenia od zmluvy sumu 2.014,38 Eur. Z výpisu z úverového účtu jasne vyplýva, ako uhrádzali poskytnutý úver splátkami. V zmysle čl. 4.2 Všeobecných obchodných podmienok splátka úveru sa použije na úhradu úrokov z úveru, poplatkov súvisiacich s úverom, prípadných poplatkov súvisiacich s poistením, prípadných nákladov veriteľa súvisiacich s poskytnutím úveru a na úhradu istiny, napr. v období november 2010 podľa výpisu z úverového účtu odporkyne uhradili splátku vo výške 39,80 Eur, z tejto sumy pripadla na úroky suma 18,50 Eur, na poistné suma vo výške 5,81 Eur. Zvyšok, teda suma vo výške 15,49 Eur pripadla na istinu. Celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru. Odporkyne boli povinné zaplatiť navrhovateľovi za poskytnutie úveru úroky zo sumy poskytnutého úveru, a to vždy podľa aktuálnej úrokovej sadzby (§ 4 ods. 2 písm. j/ Zákona o spotrebiteľskom úvere, čl. 5.1 Všeobecných obchodných podmienok). Úroková sadzba bola v čase uzatvorenia zmluvy 2,14 % mesačne, čo je uvedené priamo v zmluve. K odôvodneniu rozhodnutia súdu, že podľa § 4 ods. 4 Zákona o spotrebiteľskom úvere veriteľ nemôže od spotrebiteľa požadovať úroky a poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve, odvolateľ uviedol, že na prvej strane zmluvy o revolvingovom úvere je jasne uvedená úroková sadzba ku dňu podpisu zmluvy vo výške 2,14 % mesačne, výška poplatkov je uvedená v Sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou zmluvy. Povinnosť odporkyň zaplatiť úroky je uvedená v čl. 5.1 Všeobecných obchodných podmienok, v ktorom je ustanovené, že úver je úročený a klient sa zaväzuje okrem istiny zaplatiť veriteľovi úroky z úveru. Práve citované ustanovenie upravuje, že odporkyne boli povinné uhrádzať navrhovateľovi za poskytnutie úveru úrok poskytnutého úveru - z aktuálnej dlžnej sumy. Poistenie úveru bolo nepovinné, v prípade, ak by si odporkyne neželali byť poistené, túto skutočnosť boli povinné vyznačiť na zmluve o úvere v časti odmietnutie poistenia, v opačnom prípade sa na ne ustanovenia o poistení vzťahujú. V závere podaného odvolania odporca uviedol, že okresný súd svojím rozhodnutím zasiahol do jeho základného práva garantovaného ústavou, a síce práva na súdnu ochranu, keďže rozsudkom nesprávne posúdil prejednávanú vec.

Odporkyňa v rade 1/ v podanom vyjadrení zo dňa 13. 12. 2013 odvolací súd žiadala, aby napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozsudku, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 201, § 204 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ho ako vecne správny potvrdil.

Je nepochybné, že v súdnej veci sa jedná o štandardný spotrebiteľský vzťah, v rámci ktorého neboli zmluvné ustanovenia individuálne dojednané. Vo všeobecnosti základným znakom týchto zmlúv a tým aj ochrany spotrebiteľa (garantovaný tak vnútroštátnym právom, ako predovšetkým tiež právom Európskej únie) je, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, tzn., že nesmú obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky.

Záver okresného súdu o nedôvodnosti uplatneného nároku navrhovateľa z dôvodu, že zmluva o revolvingovom úvere nespĺňa riadne náležitosti zmluvy v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ďalej z dôvodu, akým spôsobom bola samotná zmluva uzavretá (na predtlačí, malým nečitateľným písmom, s odkazom na VOP a prílohy), čo spôsobuje nerovnomerné postavenie vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ, považuje odvolací súd za správny. Prvostupňový súd tiež správne na prejednávajúcu vec aplikoval ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V posudzovanom prípade tak výška mesačnej úrokovej sadzby, mesačného poistného, ako aj poplatku z omeškania so splácaním úveru a úrok z omeškania nebol medzi zmluvnými stranami dojednaný individuálne, ale odkazom na Sadzobník poplatkov. Vzhľadom k uvedenému prvostupňový súd zasa správne konštatoval, že podľa § 4 ods. 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

K vyššie uvedenému odvolací súd ešte dodáva, že v danom prípade pri uzatvorení zmluvy o poskytnutie revolvingového úveru došlo k nerovnomernému postaveniu vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ, čo spôsobilo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov, na ktorú okresný súd dôvodne prihliadol. Za neprijateľné z hľadiska spotrebiteľa je možné považovať také správanie sa navrhovateľa, ktorý na vopred pripravenej predtlačí písomne pripravenej zmluvy o revolvingovom úvere okrem navrhovaného (poskytovaného) úverového limitu neumožňuje individuálne dojsť k ďalším podmienkam úveru medzi ním a odporcom ako spotrebiteľom. Z návrhu na uzavretie zmluvy len všeobecne odkazuje buď na VOP alebo prílohy, ktoré sú opätovne formulárove spracované bez možnosti individuálneho ovplyvnenia ich obsahu odporcom (spotrebiteľom). V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednania uvedené v § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok alebo príloh, ale len výlučne samotnej spotrebiteľskej zmluvy.

Odvolací súd považoval za neplatné i dojednanie o uzavretí poisťovnej zmluvy. Jednak nebolo zrejme z textu „pristúpenia k poisteniu“, aké riziká sú poistením kryté a pokiaľ je tu i vykonaný odkaz na všeobecné a nejaké všeobecné poisťovné podmienky, z textu zmluvy ani nevyplýva, že by odporkyne priamo pri podpise zmluvy boli s týmito všeobecnými poisťovnými podmienkami oboznámené, resp. im boli vôbec poskytnuté k nahliadnutiu. Postup navrhovateľa skôr naznačuje, že pri uzatvorení zmluvy o revolvingovom úvere nútil odporkyne pristúpiť k ďalšiemu právnomu vzťahu, ktorý ako súčasť zmluvy o revolvingovom úvere ani nespĺňa náležitosti riadnej poisťovnej zmluvy.

Pokiaľ odvolateľ poukazoval na skutočnosť, že časť obsahu zmluvy sa môže určiť i odkazom na všeobecné obchodné podmienky, prípadne na iné obchodné podmienky, je potrebné uviesť, že podstatné náležitosti zmluvy predpísané zákonom musia byť zapracované priamo v texte zmluvy. Menej podstatné náležitosti - vedľajšie dojednania môžu byť uvedené i vo všeobecných podmienkach, resp. obchodných podmienkach tvoriacich súčasť zmluvy. Údaj o mesačnej úrokovej sadzbe (resp. ročnej percentuálnej miere nákladov) nie je možné považovať za vedľajšie, menej podstatné dojednania, ale za údaj, uvedenie ktorého sa vyžaduje priamo zo zákona. Je preto potrebné takýto údaj uviesť priamo v texte zmluvy, aby bola zabezpečená istota, že druhý účastník zmluvy sa s takýmto údajom má možnosť riadne oboznámiť. Keďže v prejednávanej veci tomu tak nebolo, okresný súd návrh navrhovateľa správne zamietol.

S poukazom na uvedené je neopodstatneným odvolacím dôvodom navrhovateľa jeho tvrdenie o porušení jeho základného práva na súdnu ochranu. V zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR predmetné základné právo neznamena právo účastníka na úspech v konkrétnom súdnom konaní, resp. povinnosť súdu akceptovať a vyhovieť všetkým návrhom účastníka. Inými slovami, nie je porušením práva na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 a nasl. Ústavy SR to, ak súd v konkrétnom konaní nevyhoví návrhu účastníka či už procesnému, alebo vo veci samej, t.j. meritórnemu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. v prospech odporkýň, ktoré mali v odvolacom konaní plný úspech. Odporkyne si však trovy odvolacieho konania neuplatnili, z obsahu spisu nevyplýva vznik nároku na ne, a preto s poukazom na uvedené odvolací súd odporkyniam náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.